

คณะที่ปรึกษา

ศ.นพ.พินิจ มาลาทนามวช. บำรุง
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.นพ.กิตติ ลิ้มอภิชาติ
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลาคะ
นลินี

ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

รศ.เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
นพ.ชายชัย ทวีธาภิบาล
ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม

ศ.นพ.จิต แก้วประคับ
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลาคะ
นลินี

พ.ญ.อังศุมาลิน ศรีบุญชัย
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รศ.ดร.บุญยงค์ สันติศิริระ
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พญ.ประภา วงศ์แพทย์
นายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชนแห่งประเทศไทย
ศ.นพ.ประลองค์ สัจจินดา
นายกสมาคมแพทย์เวชปฏิบัติทั่วไป/เวชศาสตร์
ครอบครัว ประเทศไทย

ศ.คลินิก นพ.ปิยะสกล สกลสัตยาทร
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

นพ.ปิยะนันทน์ ธีระวิโรจน์
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นพ.ไพโรจน์ ธีระวิโรจน์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศ.ดร.ภักดี โพธิศิริ
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา
ศ.นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศ.นพ.วิฑูรย์ วัชรระนาวัน
คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

นพ.วิชัย เขียนถาวร
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ศ.พญ.สมศรี เมาสวัสดิ์
นายกแพทยสมาคม

ศ.นพ.สมศักดิ์ โสณกุล
นายกแพทยสภา
พ.ด.ส.นพ.ชาติ ธีระวิโรจน์
ผู้อำนวยการวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎ
เกล้า

พ.ด.ร.สินธุ์ชัย แก้วกิติย์
คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
(มีต่อหน้าถัดไป)

สารบัญ

คลินิก ปีที่ 21 ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ 2548

บทบรรณาธิการ

นักศึกษาแพทย์กับการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน/สุรเกียรติ์ อาชานานุกาพ 91

เวชปฏิบัติปรีกาศน์

โรคลมชักในผู้สูงอายุ/วีรศักดิ์ เมืองไพศาล 93

แบบทดสอบ CME จำนวน 5 ข้อ รหัสกิจกรรม 3-23-000-9511/0501

- ☞ สาเหตุของโรคลมชักในผู้สูงอายุ
- ☞ การวินิจฉัยแยกโรค
- ☞ การวินิจฉัยโรค
- ☞ การพิจารณาการรักษาโรคลมชักในผู้สูงอายุ

Metabolic Encephalopathy/วัฒนชัย โชตินัยวัตรกุล, นพ.พนธ์ พวงวรินทร์ 103

แบบทดสอบ CME จำนวน 5 ข้อ รหัสกิจกรรม 3-23-000-9512/0501

- ☞ สาเหตุของโรค
- ☞ พยาธิสรีรวิทยา
- ☞ อาการทางคลินิก
- ☞ การวินิจฉัยโรค
- ☞ หลักการรักษา

ปัญหาทางประสาทวิทยาที่พบบ่อยในหอผู้ป่วยวิกฤติ (ตอนที่ 2)/ ก้องเกียรติ คุณทักษิณารากร 111

- ☞ ปัญหาทางประสาทวิทยาที่พบบ่อยร่วมกับโรคในระบบอื่น
 - ระดับสติปัญญาต่ำหรือไม่ดีขึ้น - ชัก
 - อาการอ่อนแรง - สมองตาย

นานาชาติ

การแพทย์กับ "สึนามิ"/สันต์ หัตถ์ธีรัตน์ 120

อะไรใหม่ในการคุมกำเนิด/ประทีกซ์ โอประเสริฐสวัสดิ์ 123

- ☞ Contraceptive patch
- ☞ Vaginal contraceptive ring
- ☞ Drospirenone
- ☞ MPA/E₂ injection
- ☞ Extended cycle pills
- ☞ LNG-releasing IUS
- ☞ New tubal sterilization

สารบัญ ๒

มุกตสอบวิชาการ 127

เวชภัณฑ์น่ารู้

ยาด้านจุลชีพในกลุ่ม fluoroquinolones และ torsades de pointes/ 128
 ปรีชา มณฑาทิกุล, สุทธิพร ภัทรชยากุล, ปวีณา สนธิสมบัติ
 ☑ ภาวะ QTc interval prolongation และ torsades de pointes
 ☑ ยาด้านจุลชีพกลุ่ม fluoroquinolones กับ QT interval prolongation และ torsades de pointes

อาชีพเวชศาสตร์ปริทัศน์

ของฝากจากวัดย่านยาว (ตอนที่ 1)/ฉันทนา ผดุงทศ 132
 ☑ พอร์มาลิน
 ☑ สารคัดหลั่ง
 ☑ การเจ็บป่วยบ่อยๆ

Guideline

แนวทางปฏิบัติเวชศาสตร์ฉุกเฉิน : กู๋ชีพเด็กแรกคลอด- 138
แรกเกิด (ตอนที่ 1)/สันต์ หัตถ์รัตน์
 ☑ ความรู้ทั่วไป
 ☑ สรีรวิทยาของทารกแรกคลอด
 ☑ การเตรียมการคลอด
 ☑ การประเมิน

การดูแลรักษาภาวะหัวใจล้มเหลว/ติลล กियोทัย 143
 ☑ การดูแลรักษาทั่วไป
 ☑ การรักษาโรคที่เป็นสาเหตุเดิม
 ☑ การรักษาปัจจัยกระตุ้น
 ☑ ฯลฯ

คณะที่ปรึกษา (ต่อ)

ผศ.นพ.สุชาติ อาริวิตร
 คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 ศ.นพ.สุพจน์ วุฒิการณ
 คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ศ.นพ.เสมา พริ้งพวงแก้ว
 อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
 รศ.อรรถพรณ ทิพย์วรรณ
 คณบดีคณะเภสัชศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 รศ.นพ.อรุณวงศ์ เขษมาตรี
 คณบดีคณะแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ศ.ดร.อำพล โมคพิวง
 คณบดีคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 นพ.อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม
 อธิบดีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
 รศ.ดร.เอมอร วสันตวิสุทธิ
 ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยโภชนาการ
 มหาวิทยาลัยมหิดล

กองบรรณาธิการ

แพทย์หญิงจันทพงษ์ วะลี
 นายแพทย์จักร สิทธีอมร
 แพทย์หญิงจินตนา ศิรินาจิน
 นายแพทย์ชาญ สถาปนกุล
 นายแพทย์ธีรณัฐ สุภัทธพันธุ์
 นายแพทย์นิพนธ์ พวงจันทร์
 นายแพทย์นิรันดร์ อรรถนประภา
 นายแพทย์ปิยฉิ พลนิกร
 นายแพทย์บุญชู กุลประดิษฐ์ารณณ์
 นายแพทย์ปราโมทย์ ธีรพงษ์
 นายแพทย์ปรีชา อิจิตพันธ์
 นายแพทย์พนธ์ศักดิ์ สุกระฤกษ์
 นายแพทย์พิทยา จันทรมล
 นายแพทย์ภุชช สนิทกุล
 นายแพทย์ชูรัฐดิระ ภิรมย์ภักดี
 แพทย์หญิงรนาถ ตั้งเจริญเสถียร
 นายแพทย์วิฑูรย์ อังประพันธ์
 นายแพทย์วิฑูรย์ ตันสุวรรณนท์
 นายแพทย์วิจารณ์ ชดช้อย
 แพทย์หญิงกวางรัตน์ คุณาวิศรุต
 นายแพทย์สมพล พงศ์ไทย
 นายแพทย์สมิง เกาเจริญ
 แพทย์หญิงสมพร ศิรินาจิน
 แพทย์หญิงสุกัญญา ศรีปราชญ์อนันต์
 แพทย์หญิงสุภาวดี นิรมานนิตย์
 นายแพทย์สุรชัย ปัญญาพฤกษ์พงศ์
 นายแพทย์สุรพงษ์ ดวงรัตน์
 นายแพทย์สุวัฒน์ บุญญะการกุล
 นายแพทย์เสวี ธีรพงษ์
 นายแพทย์อภิชาติ ศิวายา
 นายแพทย์อมร สีลาวัณย์

บรรณาธิการ พุฒิพันธ์ พุฒิบงกกา

นายแพทย์ประเวศ วะสี

กรรมการประสานงาน

นายแพทย์อุกฤษฏ์ มลิินทางกูร

บรรณาธิการอำนวยการ

นายแพทย์สุรเกียรติ์ อชานานุกภาพ

ประธานคณะบรรณาธิการบริหาร

นายแพทย์ไพบุลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล

รองประธานคณะบรรณาธิการบริหาร

นายแพทย์สมบัติ ศรีประเสริฐสุข

ถนนบรรณาธิการบริหาร

นายแพทย์กัมมพันธ์ พันธุ์จินดา

แพทย์หญิงแก้วตา นพมณีจำรัสเลิศ

แพทย์หญิงจันทนา ผดุงทศ

นายแพทย์เชิดชัย นพมณีจำรัสเลิศ

นายแพทย์ดิลก กัญไชยทัย

นายแพทย์ทวิวงษ์ จุลกมนตรี

นายแพทย์ธนา นิลชัยโกวิท

นายแพทย์ธนาธิป สุขประดิษฐ์

นายแพทย์ธีระ กลลดาเรืองไกร

นายแพทย์ธีรชัย ยงชัยตระกูล

แพทย์หญิงณิณี อัครโกศล

นายแพทย์บุญส่ง องค์พิพัฒน์กุล

นายแพทย์ประกอบ ผู้วิบูลย์สุข

นายแพทย์ประวิตร พิศาลบุตร

นายแพทย์ประสิทธิ์ วิฒนาภา

นายแพทย์ปิยะมิตร ศรีธรา

นายแพทย์พงษ์ศักดิ์ ชัยศิลป์วิฒนา

นายแพทย์วิชัย เอกพลภากร

นายแพทย์ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์

นายแพทย์สมนึก สังขานุกภาพ

แพทย์หญิงสายพินะ หัตถิวัฒน์

นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ

นายแพทย์สุเทพ สังเกต

นายแพทย์สุพจน์ พงศ์ประลบลชัย

นายแพทย์สุวิจิต์ สุนทรธรรม

แพทย์หญิงสุรางค์ เจียมจรรยา

แพทย์หญิงกัจจธรา สัมบุญณานนท์

นายแพทย์อำนาจ นาลี

นายแพทย์อิทธิพร คณะเจริญ

นายแพทย์อุดม คชินทร

สารบัญ ๓

แวดวงสังคมเวชปฏิบัติ

154

ปริศนาคลินิก

รายที่ 1 : Pseudomonas aeruginosa ที่เล็บและขอบเล็บ/

155

เขาวเรศ นาคแจ้ง

รายที่ 2 : โรคอีสุกอีใส/สมนึก สังขานุกภาพ

157

รายที่ 3 : Temporal lobes contusion ทั้ง 2 ข้าง/

157

เจริญพิน เชนจิตราพันธ์

จุดประกายความคิด / ประกอบ ผู้วิบูลย์สุข

159

แลมองของใหม่

☑️ วัคซีนป้องกันโรคหัวใจใกล้เป็นจริง

☑️ สูบบุหรี่แล้วไ้

☑️ ใช้เกมบอยกล่อมเด็กก่อนผ่าตัด

☑️ ซ็อกโกแลตระงับไอ

☑️ ออกกำลังกายก่อนกินอาหารไขมัน

ช่วยลดปัญหาหลอดเลือดแข็งตัว

เล่าสู่กันฟัง (ประวัติศาสตร์ทางการแพทย์)

หูฟัง (Stethoscope) /ธีรวัฒน์ บุระวัฒน์

163

เก็บสาระจากวารสารต่างประเทศ /

165

วิชัย เอกพลภากร

☑️ Polymeal อาหารพิเศษลดโรคหัวใจหลอดเลือดได้ร้อยละ 75

☑️ กิน fast-food เสี่ยงต่อภาวะดื้ออินซูลิน

จดหมายเหตุเวชกรรมไทย

การปฏิบัติงานในที่ชุมชน/สุภัทรา ฮาสสุวรรณกิจ

168

☑️ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับมือและการประท้วง

☑️ การเตรียมความพร้อม ณ จุดเกิดเหตุ

☑️ การประเมินสถานการณ์จากการสังเกตฝูงชนและฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐ

☑️ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าหากอยู่ในท่ามกลางฝูงชน

นวัตกรรมทางการแพทย์ไทย

DM meeting กลยุทธ์เพิ่มคุณภาพชีวิตผู้ป่วยเบาหวาน/

170

ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์

สารบัญ 4

คำถามที่ก่อกวนความรู้ในเวชปฏิบัติทั่วไป / 173

วีรพัฒน์ สุวรรณธรรมมา (บรรณาธิการ)

คำถามที่พบบ่อยเกี่ยวกับริดสีดวงทวารหนัก/ซูชิพ สหกิจรุ่งเรือง

- ๑๒ ริดสีดวงคืออะไร
- ๑๒ สาเหตุที่ทำให้เกิดริดสีดวงทวารมีอะไรบ้าง
- ๑๒ ริดสีดวงทวารมีกี่ชนิด อะไรบ้าง
- ๑๒ จะทราบได้อย่างไรว่าเป็นริดสีดวงทวาร
- ๑๒ มีวิธีการรักษาอย่างไร ได้ผลดีขนาดไหนบ้าง และเมื่อไรต้องผ่าตัด

ท่อง www ไปกับคลินิก / ชำแก้ว ทวานาวารี 179

นิติเวช/นิติวิทยาศาสตร์ (www.forensicmed.co.uk,

www.forensicdentistryonline.org

ถาม-ตอบผ่าน website / 181

ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์ (บรรณาธิการ)

- ๑๒ ปัญหาเรื่องยากันชัก/สุภัสร์ สุนงกษ
- ๑๒ โรคต่อหิน/ศักดิ์ชัย วงศกิตติรักษ์
- ๑๒ การจัดฟันแพ้น้ำ/สุภาณันท์ สุวรรณธรรมมา

เฉลยแบบทดสอบ CME ฉบับเดือนธันวาคม 2547 184

ประกาศผลเครดิต CME เดือนกันยายนและตุลาคม 2547 185

ปัญหาวิชาการ / สุรางค์ เขียมจรรยา 188

แบบทดสอบ CME จำนวน 5 ข้อ รหัสกิจกรรม 3-23-000-9513/0501

- ๑๒ การรักษา Plantar fasciitis และ tennis elbow/
ชาญยุทธ ศุภชาติวงศ์
- ๑๒ การใช้ Oral contraceptive drugs รักษาสิว/
สมยศ จารุวิจิตรรัตนว
- ๑๒ การจัดการกับผู้ป่วยที่ ALP, AST, ALT สูง/
ชุติมา ประมุขสินทรัพย์
- ๑๒ เครื่องมือในการรักษากรณีเกี่ยวกับ FE เข้าในหูและจมูก/
ธงชัย พงศ์มฆพัฒน์

ปัจจัยพากย์

การสูญเสียที่ยิ่งกว่าคลื่นยักษ์/ไพบูลย์ สุริยะวงศ์ไพศาล 193

คลินิก : เป็นหนึ่งใน “โครงการเผยแพร่ความรู้ทางสิ่งพิมพ์” ของมูลนิธิหมอชาวบ้านที่ประมวลความรู้ทางเวชปฏิบัติและการพยาบาลสำหรับผู้ประกอบเวชปฏิบัติทุกสาขา จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน เป็นวารสารรายเดือน จัดส่งให้แก่ผู้ที่ยกฉบับเป็นสมาชิกในอาชีพที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

บทความ : บทความต่างๆ ที่ปรากฏในวารสารคลินิก เขียนโดยของบรรณาธิการ และผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิต่างๆ เพื่อให้ “เป็นความรู้ที่ทันสมัย ถูกต้อง กะทัดรัด และประยุกต์ใช้งานได้”

ต้นฉบับ : จัดส่งต้นฉบับมาได้ที่ นายแพทย์สุรเกียรติ์ อชานานภาพ 36/6 ซอยประดิพัทธ์ 10 ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์ 0-2618-4711, 0-2618-6391, 0-2618-2672 ต่อ 15, 16, 17 โทรสาร 0-2278-1636

อัตราค่าสมาชิก : 1 ปี 600 บาท, 2 ปี 1,150 บาท, 3 ปี 1,700 บาท ทยอยปลีกลงบับละ 70 บาท โดยส่งเป็นเงินสด, ชำแค้นเงิน, เช็คธนาคาร หรือเช็คส่วนตัว สั่งจ่ายสำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน ธนาคารได้สั่งจ่ายไปรษณีย์

โฆษณา : “โฆษณาที่ลงตีพิมพ์ในวารสารคลินิก คณะบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป”

วารสารคลินิก : www.doctor.or.th

E-mail address : clinicmae@doctor.or.th

บทความต่างๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารคลินิกถือเป็นสิ่งหนึ่งของวารสารฯ และผู้เขียนจำเป็นต้องรับผิดชอบต่อเนื้อหา

ส่วนประสานงาน

นวดยา สุพพณี
วารภรณ์ อดทอง
สว่างณี ฉันทด

ส่วนศิลปกรรม

ภนิษฐา จีระพิทย์
สมศรี แซ่มจีน

ส่วนสมาชิกสัมพันธ์ (0-2618-4710, 0-2278-1636)

ขวัญญา แสงเสนาะ
ภัทรกานต์ นีริญสุธา

ติดต่อของโฆษณาได้ที่ คุณณัฐพร ซออ่อนไชย
โทรศัพท์ 0-2943-8287-8

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน

36/6 ซอยประดิพัทธ์ 10 ถนนประดิพัทธ์
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2618-4710, 0-2278-1636
โทรสาร 0-2271-1806